

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

DOM JANEZA KRSTNIKA TRNOVO

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- **Tip lokacije:** Dom upokojencev (v nadaljevanju: Dom)
- **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** starejše osebe nad 65 let, ki potrebujejo varstvo.
- **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** Uradna kapaciteta Doma je 65 stanovalcev.¹ Na dan obiska DPM je bilo zasedenih vseh 65 postelj.

Potek obiska in priprava poročila:

- Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen** dne 23. 6. 2015.²
- **Skupina za obisk:** predstavnica Varuha (svetnica) in predstavnici nevladnih organizacij Novi Paradoks in Informacijskega centra nevladnih organizacij - PIC.
- **Vsebina obiska:** sprejel nas je direktor Doma in v uvodnem pogovoru predstavil poslanstvo in delovanje Doma. Po uvodnem razgovoru smo opravili ogled Doma, še posebej varovanega oddelka za osebe z demenco in se pogovorile s stanovalci in strokovnim vodjem Doma.

¹ Vse sobe so klimatizirane ter opremljene z lastnimi sanitarijami in tušem. Na varovanem oddelku v pritličju so 4 enoposteljne ter 2 dvoposteljni sobi; na negovalnem oddelku v 1. nadstropju je ena enoposteljna soba ter 13 dvoposteljnih sob; v sklop bivalnega oddelka sodi ena enoposteljna soba v pritličju, 5 enoposteljnih ter 9 dvoposteljnih sob v I. mansardi, ter 3 dvoposteljne garsonjere v II. mansardi.

² Dom smo ponovno obiskali 7. 7. 2015, tokrat v okviru vsakoletnih pregledov, ki se nanašajo na spremljanje visokih poletnih temperatur.

► **Poročanje:** predhodno poročilo o obisku je bilo poslano Domu 28. 11. 2015. Odgovor Doma smo prejeli 25. 1. 2016, torej 58. dan po odpremi. Pojasnila smo upoštevali pri pripravi končnega poročila.

► **DPM je posebej pohvalil:**

- preiščeno izkoriščene in vzdrževane zunanje zelene površine, ki omogočajo mobilnost tudi stanovalcem na vozičkih;
- preiščeno pri načrtovanju terase, ki stanovalcem na varovanem oddelku omogoča izhod na svež zrak pa tudi stik z naravo;³
- sodelovanje zaposlenih s stanovalci, svojci in zainteresirano javnostjo, ki delijo svoje izkušnje tudi z drugo zainteresirano javnostjo in tako z njihovim sodelovanjem prispevajo k preživljanju kakovostne starosti tako stanovalcem Doma, kot ostalim občanom;
- primerno oblečene, obute in hidrirane stanovalce glede na poletni čas in visoke temperature;
- vsa obvestila, ki so bila napisana z dovolj veliko pisavo, da jih večina stanovalcev lahko prebere;
- skrb za urejenost kotičkov za druženje, ki stanovalce kar vabijo k pogovoru, počitku ali ustvarjanju;
- skrb za redno vzdrževanje in adaptacije, skrb za ustvarjanje boljših materialnih pogojev za bivanje ter zunanjo ureditev;⁴
- pestrost aktivnosti, ki jih organizirajo in angažiranost zaposlenih za sodelovanje stanovalcev v raznih aktivnostih;
- sodelovanje z drugimi inštitucijami in odprtost Doma navzven;
- poimensko poznavanje stanovalcev s strani direktorja, socialnega delavca in glavne medicinske sestre;
- prizadevanje vodstva za permanentno izpopolnjevanje in izobraževanje svojih zaposlenih;
- izvajanje zdravstvene nege, oskrbe in rehabilitacije v skladu s sodobnimi usmeritvami; delo je prilagojeno vsakemu posamezniku, njegovim potrebam in željam;
- vsakoletno ugotavljanje zadovoljstva stanovalcev ter skrbnikov oziroma svojcev s storitvami;

³ Omogočeno pa je tudi, da nepomične stanovalce zapeljejo na teraso tudi na posteljah.

⁴ Vse to pripomore k boljšemu počutju stanovalcev in večjemu zadovoljstvu zaposlenih.

- urejene pritožbene poti in poti pridobivanja povratnih informacij o zadovoljstvu stanovalcev in zaposlenih;
- možnost verske oskrbe nepomičnih stanovalcev v enaki meri kot vseh ostalih stanovalcev, ki to želijo;⁵
- prijetne in dobro izkoriščene prostore na hodnikih, kjer so mizica in stoli in se torej lahko zadržujejo stanovalci s svojci v času obiskov;
- individualen pristop vodstva, ki je prisluhnilo enemu od stanovalcev in njegovi želji ter omogočilo namestitve računalnika v njegovi sobi;
- urejenost in čistost stanovanj na varovanem oddelku;
- prizadevanje osebja, ki z delom skrbi za vključitev stanovalcev v aktivnosti, ki omogočajo vključevanje v domače ali pa naravno okolje⁶ in
- seznam prireditev, ki so zapisane v letni publikaciji Krstnikov list. Vse publikacije Krstnikovega lista pa so dostopne v e-obliki na domači spletni strani Zavoda župnije Trnovo – Karitas, Dom Janeza Krstnika.

⁵ Brez težav se udeležijo svete maše, saj jih v domsko kapelo lahko zapeljejo v invalidskih vozičkih ali celo s posteljami.

⁶ Osebe prinaša razne predmete od doma, gozda ali domačih vrtov, s katerim želijo med stanovalce vnesti vzdušje domačega okolja. O teh predmetih, sadju in plodovih se pogovarjajo, stanovalci pa jih imajo možnost tudi otipati in vonjati. Skupaj pripravljajo tudi pecivo, sezonsko solato, spečejo palačinke ali skuhamo marmelado.

► predlog DPM

DPM: predlagamo, da se stanovalce in sorodnike še nadalje vzpodbuja, da z od doma prinešenimi predmeti in fotografijami v svoje sobe vnesejo osebno noto, saj prostor, ki spominja na dom, omogoča možnost za boljše počutje.

DPM: priporočamo, da v primerih, kjer se z ukrepom nemirnemu stanovalcu omeji svoboda gibanja, ravna skladno z določili ZDZdr tako glede odrejanja oviranja, obveščanja z zakonom določenih oseb kot tudi vodenja ustreznih evidenc. Ob tem posebej opozarjamo, da ZDZdr uporabo PVU dopušča samo v varovanih oddelkih socialno varstvenih zavodov. Za uporabo tovrstnih ukrepov izven teh oddelkov ni pravne podlage.

DPM: predlagamo uvedbo spremljanja zadovoljstva zaposlenih na delovnem mestu, ker je od ugodnega delovnega počutja zaposlenih odvisno tudi počutje in zadovoljstvo stanovalcev.

► odziv pristojnih

MDDSZ: z veseljem ugotavljamo, da ste tudi vi prepoznali Dom, ki stanovalcem nudi prijazne pogoje za življenje in kakovostno oskrbo.

MDDSZ: v celoti se strinjamo z vašimi ugotovitvami in priporočili. Bomo pa vodstvo Doma še posebej opozorili na upoštevanje vašega priporočila v povezavi z omejitvami svobode gibanja za nemirne stanovalce in dosledno upoštevanje določil ZDZdr.

DOM: potrjujemo, da smo v dosedanjem šestletnem delovanju doma sicer dvakrat ugotavljali tudi zadovoljstvo zaposlenih na delovnem mestu z obširnim anketnim vprašalnikom. Njihovo zadovoljstvo sicer sproti preverjamo na skupnih sestankih zaposlenih nekajkrat letno.